

Još slobodno maček biškupa gleda

Zvezdana Jembrih

/ Akademija likovnih umjetnosti u Zagrebu,
Odsjek za konzerviranje i restauriranje umjetnina /

JOŠ SLOBODNO MAČEK BIŠKUPA GLEDA – barem je tako u okolici Zlatara,
u Hrvatskom zagorju.

Pregršt prikupljenih uzrečica na zlatarskom kajkavskom narječju koje
ukazuju na su/odnos svijeta MAČAKA i svijeta DVONOŽNIH ZAGORKI I
ZAGORACA, u kojemu se mačke i mački šuljaju, grebu, gnjave, postavljaju
na stražnje noge, donose slutnje, ili pak samodostatno promatraju bez
obzira na kvazihijerarhije, donosi Zvezdana Jembrih.

JOŠ SLOBODNO MAČEK BIŠKUPA GLEDA (bez obzira na aktualnu ili bilo
koju hijerarhiju, /pravi/ maček je taj koji je slobodan)

ZAŠITI MAČKU GAČE (nespretno nešto napraviti)

NIJE TO MAČJI KAŠELJ (važno je, ne može se olako uzeti)

SELITI KAK MAČKA MLADE (u premještanju i izmještanju koji puta se
ne zna ni kamo niti kako, ali unatoč tome...)

KRUŽITI KAK MAČEK OKO VRUČE KAŠE (cikličnost nestrpljenja i
– gladi)

MOTATI SE KAK MAČEK MED NOGAMI (upornost gladi i/ili znatiželje?)

VELJAČA – MAČJA DERAČA (zasigurno nije samo po tome veljača izuzetan mjesec)

KUPITI MAČKA H VREČI (nesretni ishodi shoppinga i ostalih nezajalživosti)

DOBRI SU SI KAK PES I MAČEK (možda stvarno među njima nema problema)

TO TI ZGLEDI KAK DA JE MAČKA DOVLIJEKLA (to mora da je nešto grozno)

OBESI SI TO MAČKU ZA REP (ignoriranje predloženog)

PRVI SE MAČKI H VODU HIČEJU (na žalost, tako biva)

TO ZGLEDI KAK DA JE MAČEK Z TACOM NAPRAVIL (nije baš neko postignuće)

MAČEK SE NAVIJEK DOČAKA NA NOGE (ima nade, zapravo)

KAJ IMA NOVOGA? MAČKA ZLEGLA GOLOGA! (zapravo – ništa nova!)

MAČEK SE HMIVA – NEŠČI BU DOŠEL (prije postojanja najava telefonom, gosti su redovno pristizali najavljivani mačjom telepatijom)

SEDETI KAK MAČEK NA POCEKU (dostojanstveno, kao mačak na panju za sječenje drva)

KOGA PRVOGA MAČEK POGLEDA POSLE HMIVANJA, TAJ BU DOBIL BATIN (uvijek će biti onih koji dobivaju batine)

GDA MAČKA NEMA PRI HIŽI, MIŠI KOLO VODIJU (tko je i gdje je gazda?)

NAVLAČITI MAČKA ZA REP (odugovlačiti s nečim, npr. s javnim govorom)

.....

PREBITI KAK MAČKU (joj!)

871

JEBATI MAČKU MATER (raditi nešto bez veze)

JEBATI MAČKU MATER PO TAVANU (raditi nešto još bezveznije)

i na kraju,

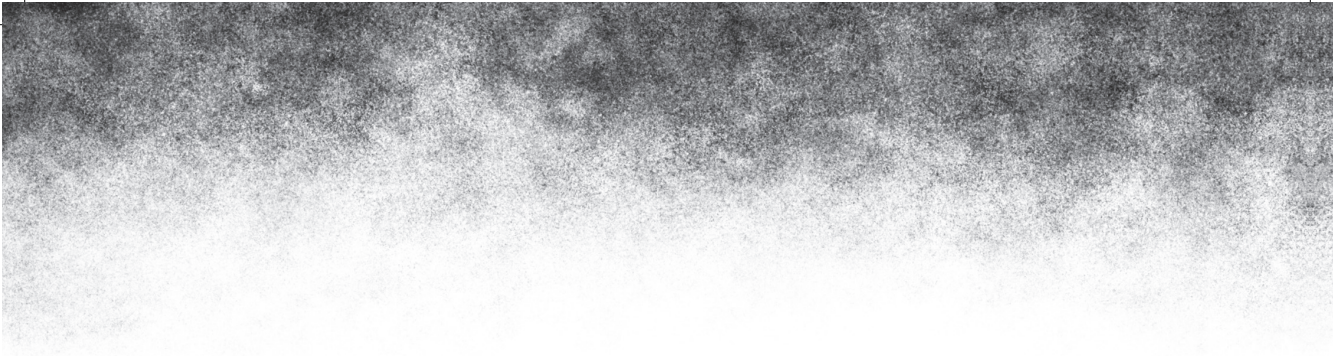
ČRNI JE MAČEK HODIL PO KROVU, A JA SEM POPEVAL POPEVKICU OVU... (nezaobilazna i pomalo somnambulna popevka za kraj i – početak)

A kao post scriptum – stara računski dječja pitalica mog pokojnog strica iz Gregurovca (za dobre matematičare!), koja, osim mitskoga broja *devet* i mitskoga lika *Babe*, sadrži mitsko umnožavanje posredstvom čitavog klupka mačaka...

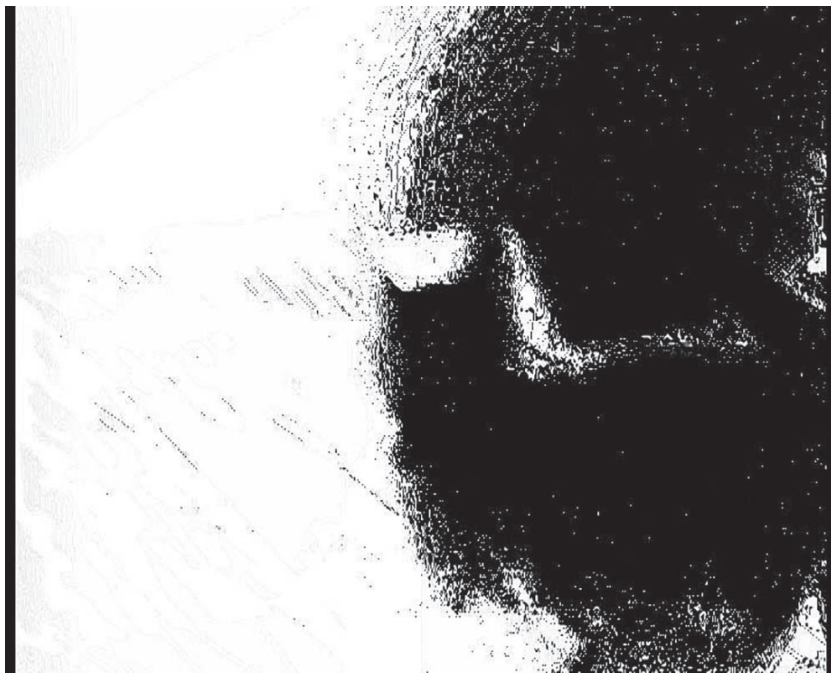
Devet bab' čez devet grab', saka baba ima h sakoj ruki devet košari, h sakoj košari devet starih mačkov, pod sakim starim mačkom devet mladih mačkov. Kulike je to nog'?

E, pa izračunajte!

Članak je nastao u okviru projekta Hrvatske zaklade za znanost „Kulturna animalistika: interdisciplinarna polazišta i tradicijske prakse – ANIMAL“ (IP-2019-04-5621).

Frane Rogić:
motiv - *Mačka
s jednim okom.*
Navodno ona s
jednim okom vidi
dvodimenzionalnu
sliku.

Mačka u ateljeu

Frane Rogić

/ Zagreb /

Radim već godinu dana jedan animirani film. Glavna i jedina anima koja se pojavljuje u filmu je mačka s jednim okom.

Jedan dan, prije dvije godine, pojavila se ispred zgrade. Imala je već onda jedno oko koje je zdravo.

Prihvatili smo je plašeći se najezde miševa u zimskim danim. Mi, umjetnici koji jednu zgradu dijelimo na različite studije, ateljee.

Zgrada se nalazi na mjestu koje je udaljeno od gradske vreve, na periferiji grada, vrlo ruralno i agrarno iskorišteno područje. Iznad ulaza u zgradu piše velikim štampanim slovima CENTAR PERIFERIJE; imamo i Galeriju.

Ne znam jel' ova naša mačka stvarno djelotvorni predator naspram miševa u zgradi, al' zavlači se svugdje.

Ponekad zna ulaziti u prostorije mojeg ateljea, s obzirom na to da znam ostavljati otvorena vrata, tijekom ljetnih vrućina. Uđe jedanput, ponjuši svaki kut koji joj je zanimljiv, između slika, fotografija, alata, kistova, boje i namještaja. Napravi krug po prostoriji i onda izađe. Nastavim raditi, ne prođe pet minuta i eto ti nje, ponovo uđe, ovaj drugi put njuši sasvim druga mjesta, koja prvi put nije, i dalje čini krug. Ovu radnju ponavlja nekoliko puta i svaki put njuška mjesta koja u prijašnjim kruženjima nije ponjuškala.